

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 32Csp/250/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8119217328
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lenka Benčová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2020:8119217328.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Lenkou Benčovou v spore žalobcu PROFÍ CREDIT Slovakia, s.r.o., Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752, právne zastúpeného JUDr. Pavlom Pospuchom, advokátom, Lichnerova 23, 903 01 Senec, proti žalovanej O. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom T. XX, o zaplatenie 596,14 eura s príslušenstvom takto

rozhodol:

I. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi 415,28 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne z tejto sumy od 06.09.2018 do zaplatenia a to v splátkach po 50 eur mesačne splatných vždy do 25. dňa toho ktorého mesiaca počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku pod následkom straty výhody splátok v prípade neuhradenia či i len jednej splátky riadne a včas.

II. V prevyšujúcej časti žalobu zamietla.

III. Žalobca má nárok na náhradu trov konania voči žalovanej v rozsahu 39,32 %, o výške ktorých bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou podanou na tunajšom súde dňa 14.11.2019 domáhal voči žalovanej zaplatenia 596,14 eura spolu so zmluvnou pokutou a úrokom z omeškania ako aj náhrady trov konania.

2. V žalobe tvrdil, že dňa 19.10.2016 uzatvoril so žalovanou zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 8500171383, na základe ktorej poskytol žalovanej úver vo výške 400 eur. Žalovaná sa zaviazala splácať úver spolu s úrokom v 42 mesačných splátkach vo výške 13,83 eura v termínoch splatnosti dohodnutých v zmluve. Žalovaná sa dostala do omeškania s úhradou splátok. Vzhľadom k tomu, že žalovaná bola v omeškaní s úhradou splátky č. 1 o viac ako tri mesiace, žalobca po predchádzajúcom upozornení na uplatnenie práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka, uplatnil tzv. stratu výhody splátok. Celková suma dlhu žalovanej predstavuje súčet neuhradených splátok, ktoré boli zosplatené a predstavuje sumu 596,14 eura (žalovaná uhradila ku dňu podania žaloby 0 eur), z toho neuhradené splátky 580,86 eura a neuhradené poistné 15,28 eura. Nakoľko sa žalovaná dostala do omeškania s plnením svojich povinností, žalobcovi vznikol nárok na zmluvnú pokutu podľa čl. 8 ods. 8.1 zmluvy vo výške 0,04 % denne ako aj na úrok z omeškania.

3. Žalobca ako dôkazy označil: zmluvu o spotrebiteľskom č. 8500169803, splátkový kalendár, prihlášku do poistenia, prehľad splácania, výpis z účtu, všeobecné obchodné podmienky pre zmluvy o spotrebiteľskom úvere, oznámenie o zosplatení spolu s doručenkou.

4. Žalovaná žiadne prostriedky procesnej obrany nevyužila a k žalobe sa písomne nevyjadrila napriek tomu, že žaloba spolu s prílohami, poučením o procesných právach a povinnostiach ako aj výzva na vyjadrenie jej boli doručené do vlastných rúk dňa 13.12.2019.

5. Na prejednanie sporu súd nariadil pojednávanie na 26.02.2020, ktorého sa žalobca ani jeho právny zástupca nezúčastnili. Svoju neúčast' ospravedlnili, pričom o odročenie pojednávania nežiadali.

Žalovaná na pojednávaní požiadala o možnosť splácať dlh po 50 eur mesačne. Potvrdila, že neuhradila ani jednu splátku a to z dôvodu, že bola na úrade práce a nemala z čoho platiť. Jej príjmom je opatrovateľský príspevok vo výške 530 eur, ktorý je vyplácaný od novembra 2019. V tom je všetko. Stará sa o svoju dcéru, ktorá má ADHD. Žije spolu s rodičmi a ďalšou dcérou. Rodičom platí na stravu a domácnosť 50-100 eur mesačne. Ďalšie výdavky má najmä na svoje dcéry, napr. strava 50 eur mesačne na jednu dcéru.

6. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so všetkými listinnými dôkazmi predloženými žalobcom (tak ako sú špecifikované v bode 3 odôvodnenia) a rozhodnutím ÚPSVaR Prešov zo dňa 16.10.2019 a zistil tento skutkový stav veci:

7. Dňa 17.10.2016 strany uzavreli formulárovú zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 8500169803, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanej úver vo výške 400 eur, ktorý sa žalovaná zaviazala vrátiť v 42 mesačných splátkach po 13,83 eura (z toho istina 9,52 eura a splátka úroku 4,31 eura). Doba trvania zmluvy: Zmluva sa uzatvára na dobu určitú do termínu konečnej splatnosti úveru. Úroková sadzba úveru bola 22,43 % ročne, odplata za úver 22,43 %, ročná percentuálna miera nákladov (ďalej len „RPMN“) 24,20 %, priemerná hodnota RPMN 20,01 %, celkové náklady spojené s úverom 180,86 eura pozostávajú zo sumy úrokov, ktoré musí zaplatiť za celú dobu čerpania úveru. Celková čiastka, ktorú musí v súvislosti s úverom dlžník zaplatiť 580,86 eura. Táto suma je tvorená celkovou výškou úveru a celkovými nákladmi so spotrebiteľským úverom. Termíny splatnosti splátky istiny a splátky úroku 1. deň v kalendárnom mesiaci, dátum splatnosti prvej splátky istiny úveru a prvej splátky úroku: 01.12.2016, termín konečnej splatnosti úveru 01.05.2020. Úroková sadzba pre prípad omeškania s úhradou splátok úveru 5 % ročne. Výška náhrady poistného bola 3,82 eura mesačne so splatnosťou každej platby 1. deň v mesiaci, počet platieb 42.

8. Podľa bodu 10.1. písm. a) zmluvy, v prípade omeškania dlžníka s úhradou mesačnej splátky úveru alebo úrokov podľa tejto zmluvy o viac ako tri mesiace po termíne splatnosti všetky záväzky dlžníka, ktorá sa podľa tejto zmluvy mali stať splatnými v budúcnosti, sa stávajú okamžite splatnými, pokiaľ sa zmluvné strany nedohodnú inak.

9. V bode 11.1 zmluvy je uvedené, že v prípade omeškania dlžníka s úhradou mesačnej splátky úveru alebo úrokov alebo jej časti alebo s úhradou platby náhrady poistného veriteľovi, je dlžník povinný zaplatiť veriteľovi zmluvnú pokutu vo výške 0,04 % dlžnej sumy za každý deň omeškania (t.j. 14,60 % p.a.). Ak sa z dôvodu omeškania dlžníka s úhradou mesačnej splátky úveru alebo úrokov alebo ich časti o viac ako tri mesiace stali podľa čl. 10 ods. 10.1 písm. a) tejto zmluvy okamžite splatnými všetky záväzky dlžníka podľa tejto zmluvy, je dlžník povinný ďalej zaplatiť aj zmluvnú pokutu vo výške 0,04 % dlžnej sumy za každý deň omeškania (t.j. 14,60 % p.a.) zo zosplatnených záväzkov podľa odseku 10.1 tejto zmluvy.

10. Dňa 17.10.2016 žalovaná podpísala tiež tzv. prihlášku do poistenia - poistenie schopnosti splácať úver, kde je vyslovene uvedené, že pristúpenie k poisteniu na základe podpísania tejto prihlášky do poistenia nie je podmienka uzatvorenia a vykonávania zmluvy o spotrebiteľskom úvere uzavretej medzi poistníkom ako veriteľom a poisteným ako dlžníkom a ani iného zmluvného vzťahu medzi nimi.

11. Listom zo dňa 13.02.2017 žalobca oznámil žalovanej zosplatnenie úveru z dôvodu, že bola v omeškani s úhradou splátok č. 1, 2. Žalovaná prevzala zosplatnenie úveru dňa 17.02.2017.

12. Na účet žalovanej bola titulom úverovej zmluvy zaslaná suma 400 eur. Z prehľadu platieb vyplýva, že žalovaná neuhradila žalobcovi žiadnu splátku.

13. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Prešov rozhodnutím zo dňa 16.10.2019 priznal žalobkyni s účinnosťou od 01.09.2019 peňažný príspevok na opatrovanie fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorou je mal. N. N., vo výške 530,35 eura mesačne. Opakovaný mesačný príspevok na kompenzáciu sa vypláca mesačne pozadu. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že mal. N. N. je podľa komplexného posudku zo dňa 16.09.2019 fyzickou osobou s ťažkým zdravotným postihnutím s mierou funkčnej poruchy 50 % a je odkázaná na opatrovanie. Odkázanosť na pomoc inej fyzickej osoby dosahuje u maloletej stupeň V.

14. Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

15. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy (ďalej len „Zákona o spotrebiteľských úveroch“) spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa § 2 písm. a) Zákona o spotrebiteľských úveroch, na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania.

Podľa § 2 písm. b) Zákona o spotrebiteľských úveroch, na účely tohto zákona sa rozumie veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 2 písm. d) Zákona o spotrebiteľských úveroch, na účely tohto zákona sa zmluvou o spotrebiteľskom úvere rozumie zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa § 1 ods. 8 Zákona o spotrebiteľských úveroch, ustanoveniami tohto zákona nie sú dotknuté ustanovenia Občianskeho zákonníka ani osobitných predpisov.

Podľa § 9 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

Podľa § 9 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

- a) druh spotrebiteľského úveru,
- b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,
- c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
- g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

- p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- s) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23,
- y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrťrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrťrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok.

16. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 52 ods. 1 až 4 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1-3 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané. Podľa § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré

- a) má spotrebiteľ plniť a s ktorými sa nemal možnosť oboznámiť pred uzavretím zmluvy,
- k) požadujú od spotrebiteľa, ktorý nespĺnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 54 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

17. Na základe vykonaného dokazovania súd zistil, že medzi žalobcom a žalovanou došlo k vzniku zmluvného vzťahu, ktorý má spotrebiteľský charakter. Žalobca je nebankovým subjektom, pričom jedným z predmetov jeho podnikania (činnosti) je poskytovanie úverov nebankovým spôsobom. Žalovaná pri uzatvorení a plnení zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Predmetná zmluva je preto v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka zmluvou spotrebiteľskou, konkrétne ide o spotrebiteľský úver v zmysle Zákona o spotrebiteľských úveroch.

18. Súd zistil, že dohoda o výške úroku je v danom prípade absolútne neplatná pre rozpor s dobrými mravmi. Dobré mravy možno stotožniť so všeobecne spoločensky uznávanými zásadami konania v právnom styku (poctivosť, nezneužívanie výkonu práv, nešíkanózny spôsob výkonu práva, rešpektovanie rovnosti účastníkov občianskoprávných vzťahov). Za právny úkon priečiaci sa dobrým mravom treba považovať právny úkon, ktorý je všeobecne neakceptovateľný z hľadiska v spoločnosti prevládajúcich mravných zásad a princípov vzájomných vzťahov medzi ľuďmi (napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo 137/2003). Dobrými mravmi sa v súdnej praxi považuje súbor spoločenských, kultúrnych a mravných pravidiel správania, ktoré sú v súlade so všeobecne uznávanými vzťahmi medzi ľuďmi a mravnými princípmi spoločenského zriadenia, ktorý v historickom vývoji osvedčil istú nemennosť a vystihujúcu podstatné historické tendencie, ktoré sú zdieľané rozhodujúcou časťou spoločnosti a majú povahu základných noriem. Neprimerane dohodnuté úroky sú v rozpore s pravidlami správania sa, a teda aj s dobrými mravmi.

19. Ročná úroková sadzba je podstatnou náležitosťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere. V zmluve o úvere bola ročná úroková sadzba 22,43 %. Podľa údajov Národnej banky Slovenska bola priemerná úroková miera obchodných bánk pri spotrebiteľských úveroch poskytovaných domácnostiam so splatnosťou od 1 do 5 rokov v mesiaci október 2016 vo výške 8,31 % ročne. Dohodnutá výška úrokov 22,43 % ročne uvedená v zmluve podstatne (2,7 - násobne) prekračuje priemernú úrokovú mieru obchodných bánk pri spotrebiteľských úveroch poskytovaných domácnostiam v rozhodnom období.

20. Podľa názoru súdu výška úrokov pri nebankových spotrebiteľských úveroch nemusí dôsledne kopírovať výšku úrokov pri porovnateľných bankových úveroch, avšak dohodnutá výška úrokov (aj keď vyššia ako pri bankách) musí byť stále súladná s požiadavkou dobrých mravov a nesmie vykazovať znaky nepoctivého úžerného úroku. Dlužník uzatvára zmluvu o úvere a dohodu o úrokoch prevažne z dôvodov svojej inak neriešiteľnej finančnej situácie. Nezodpovedá preto všeobecne uznávaným vzťahom medzi ľuďmi, aby dlžník v takejto situácii poskytoval veriteľovi neprimerané až úžernícke úroky.

21. Dohoda o úrokoch musí byť v súlade s dobrými mravmi, t.j. pravidlami morálneho charakteru, ktoré sú všeobecne platné a uznávané v demokratickej spoločnosti, v ktorej sa uplatňuje a presadzuje vzájomná slušnosť, ohľaduplnosť a vzájomné rešpektovanie (rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 32Odo 1022/2004, sp. zn. 21Cdo 1484/2004). Je pravdou, že nebankový subjekt pri poskytovaní úverov podstupuje vyššiu mieru rizika, čo sa odráža aj vo výške úroku, avšak dohodnutá výška úrokov musí byť stále súladná s požiadavkou dobrých mravov a nesmie vykazovať znaky nepoctivého až úžerného úroku. Dohodnutá úroková sadzba vo výške 22,43 % ročne je v rozpore s dobrými mravmi a preto je zmluva v tejto časti v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka neplatná.

22. V konaní bolo preukázané, že žalobca poskytol žalovanej úver vo výške 400 eur a žalovaná doposiaľ neuhradila žiadnu splátku. Preto súd považoval za právne dôvodné vyhovieť žalobe v časti istiny 400 eur. Zároveň súd priznal žalobcovi náhradu poistného vo výške 15,28 eura (4 x 3,82 eura), keďže žalovaná nerozporovala, že poistenie úveru bolo dobrovoľné a netvrdila, že bolo podmienkou poskytnutia úveru. Z uvedených dôvodov súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 415,28 eura. V prevyšujúcej časti súd žalobu ako nedôvodnú zamietol.

23. Podľa § 517 ods. 1 veta prvá, ods. 2 Občianskeho zákonníka, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

24. Podľa § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

25. Žalovaná sa so splnením svojho záväzku dostala do omeškania, preto jej vznikla povinnosť okrem dlžnej sumy zaplatiť žalobcovi i zákonné úroky z omeškania v súlade s ustanovením § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 ods. 1 Nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Zb. Súd priznal úroky z omeškania z dlžnej sumy od 06.09.2018 tak ako žalobca žiadal (v tom čase bola žalovaná už nepochybne v omeškaní) až do zaplatenia.

26. Podľa § 544 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

27. Súd žalobu zamietol čo do zaplattenia zmluvnej pokuty, ktorú žalobca požadoval od žalovanej vo výške 0,04 % denne zo sumy 596,14 eura od 06.09.2018 do zaplattenia tak, že zmluvná pokuta spolu s úrokom z omeškania spolu neprevýšia sumu 400 eur a odo dňa nasledujúceho po dni, v ktorom celková suma úroku z omeškania a zmluvnej pokuty dosiahne sumu 400 eur, len 5 % úrok z omeškania zo sumy 596,14 eura do zaplattenia. Súd uvedenú zmluvnú pokutu (článok 8 bod 8.1 zmluvy) považoval v zmysle § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka za neprijateľnú zmluvnú podmienku a mal za to, že žalobca od žalovanej ako spotrebiteľa, ktorý neplnil svoj záväzok požaduje neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jej záväzku. Je preukázané, že žalobca zosplatnil úver z dôvodu, že žalovaná porušila svoju povinnosť, pričom okrem zosplatnenia úveru vzniklo žalobcovi právo aj na úrok z omeškania v zmysle § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka. I napriek tejto skutočnosti žalobca požaduje ešte aj zaplattenie zmluvnej pokuty, ktorú súd v zmysle § 53 ods. 1, 2, 3 Občianskeho zákonníka nepovažuje za individuálne dojednané ustanovenie. Okrem toho súd poukazuje na neurčitosť vyjadrenia zmluvnej pokuty, kedy z jej formulácie nie je jednoznačné, či nárok na zmluvnú pokutu vzniká samotným omeškaním dlžníka a súčasne aj po zosplatnení úveru v dôsledku omeškania s úhradou mesačnej splátky o viac ako tri mesiace. Formulácia zmluvnej pokuty uvedená v čl. 8.1 zmluvy je nejasná a pripúšťa výklad aj v tom smere, že veriteľ by si mohol uplatniť zmluvnú pokutu duplicitne. Súdu je taktiež známe, že uvedenú zmluvnú podmienku judikovali súdy za neprijateľnú, napríklad Okresný súd Rožňava rozsudkom sp. zn. 12Csp/46/2016 zo dňa 10.05.2017 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 5Co/468/2017 zo dňa 10.04.2018, tiež Krajský súd v Prešove sp. zn. 19Co/5/2019 a sp. zn. 8Co/149/2018. Podľa § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 01.03.2010 má žalobca povinnosť zdržať sa používania takejto neprijateľnej podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi a nárok na plnenie z takejto zmluvnej podmienky nemôže ani uplatňovať na súde. Pokiaľ zákonný zákaz nerešpektoval a nárok na súde uplatnil, nevyhnutným procesným následkom musí byť zamietnutie žaloby. Iný postoj súdu by znamenal akceptovanie protiprávneho stavu. Z týchto dôvodov súd žalobu v časti o zaplattenie pokuty uplatňovanej v rozpore so zákonom zamietol.

28. Podľa § 232 ods. 3 CSP, lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu.

29. Súd v zmysle vyššie citovaného ustanovenia rozhodol o povinnosti žalovanej uhradiť istinu s príslušenstvom v splátkach po 50 eur mesačne vždy do 25. dňa v mesiaci počnúc právoplatnosťou rozsudku pod následkom straty výhod splátok v prípade neuhradenia čo i len jednej splátky. Pri povolení splátok vzal do úvahy predovšetkým súčasnú majetkovú situáciu žalovanej, ktorej jediným príjmom je opatrovateľský príspevok 530 eur mesačne na dcéru, ktorá je osobou s ťažkým zdravotným postihnutím. Žalovaná žije spolu s jej rodičmi a ďalšou dcérou, voči ktorej má vyživovaciu povinnosť. Súd zároveň poukazuje na to, že povolenie splátok na uhradenie prísúdenej čiastky nespôsobí žalobcovi ekonomické problémy v jeho obchodnej činnosti. Splácanie prísúdenej sumy v mesačných splátkach nezasiahne neprimerane do hospodárskych pomerov žalobcu ako nebankovej spoločnosti, ktorá má v predmete svojej obchodnej činnosti okrem iného zaradené aj poskytovanie úverov, a ktorej pohľadávky jej dlžníci splácajú bežným spôsobom v splátkach. Napokon súd pripomína, že ak sa žalovaná omešká s úhradou čo i len jednej splátky (nezaplatí ju včas alebo v plnej výške), bude dlh splatný naraz v celom rozsahu.

30. Podľa § 255 ods. 1, 2 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

31. O trovách konania súd rozhodol na základe vyššie citovaných zákonných ustanovení, pričom pomerne neúspešnejší žalobca (jeho úspech predstavuje 415,28 eura, t.j. 69,66 %) má nárok na náhradu trov konania voči pomerne neúspešnejšej žalovanej (jej úspech predstavuje 30,34 %). Žalobca má teda nárok na náhradu trov konania voči žalovanej v rozsahu 39,32 %, o ktorých výške bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

P o u č e n i e: Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia písomne na Krajský súd v Prešove cestou tunajšieho súdu.

Z odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a musí byť podpísané. Odvolanie musí ďalej obsahovať, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v

akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov tak, aby jeden zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov).